

Narodna Straža

UREDNIŠTVO I UPRAVA: „NARODNA STRAŽA“
ŠIBENIK. — RUKOPISI SE NE VRAĆAJU. — NE-
BILJEŽOVANA SE PISMA NE PRIMAJU.

IZLAZI SVAKE SUBOTE
POJEDINI BROJ Kr. 3.

PRETPLATA „NARODNE STRAŽE“ IZNOSI DO
KONCA GODINE Kr. 60. — ZA INOZEMSTVO
Kr. 100 — OGLASI PO CIJENIKU.

Br. 16.

Šibenik, 5. studenoga 1921.

God. I.

6. studenoga 1918....!

U historiji Šibenika data 6. studenoga 1918. bolne je uspomene, jer bilježi čemerni dan, kad se tudinac iskrcao na našoj obali i okupirao ovu našu svetu zemlju!

Tko se tužnim srcem ne sjeća one srijede 4 sata poslije podne, kad se iz konala pomolila prva ratna lađa države, koja nas je htjela zarobiti? Mnogo je oko prosuzilo, a duboka bol je obuzela svačije srce. Bilo je to baš u danima najveće radosti, kad smo živjeli u čarnom carstvu ostvarenih već od vijekova željenih ideala, kad smo plivali u moru zanosa za postignutom slobodom i narodnim ujedinjenjem. Siblinske neiskrene riječi okupatora bile su grom s vedra neba, koji je uništio svu našu radost, a zapne nam u isti čas glas pjesme u grlu.

Sutra je treća obljetnica ovog tu-robnog dana, te oživljuje u nama sve nepravde, poniženja, nasilja, sve ono, što pretrpismo od 6. studenoga 1918. do 12. lipnja 1921.

Obnavljamo ovogodišnju obljetnicu ne u strahu, u strepnji za našom narodnom sudbinom, kako smo je prolazili minulih godina, već u svojoj slobodnoj kući, ujedinjeni s našom braćom u velikoj Jugoslaviji?

Ne može se zaboraviti — a niti se smije — proživjele dane u tuđinskom ropstvu, jer su nam se duboko usjekli u pameti i neprestano nam govore i podsjećaju nas, kako je teško narodu, kad mu tudinac zagospodari. Data 6. studenoga 1918. za nas je vječna i najbolja učiteljica, kakvo je blago narodna sloboda i kako je veliko, neizrecivo dobro biti sami i jedini gospodari u svojoj kući. Sve današnje državne tegobe, nezadovoljstva, neprilike, nepravdednosti i druge tegobe sve to iščezava u kontrastu 6. XI. 1918. i 12. VI. 1921.

Pa baš zato mi jedini, koji smo okusili tešku okupatornu ruku i jaku silu tudinca, možemo da pojмимо, shvatimo tužnu sudbinu naše još zarobljene braće. Tko nije osjetio svojim iskustvom, što znači danas robovati pod jednim još modernim, civiliziranim narodom, nije kadar da čuti čežnju braće naše u trećoj još okupiranoj zoni za danom oslobođenja. Dok sutra obnavljamo svoje rane, sjećamo se mi i njihovih boli i želimo ih već jednom vidjeti pripojene k nama.

Još jače čujemo za onom braćom, koje je jedan nepravedni diplomatski akt. nametnut nam silom, otrgnuo od našeg srca, od naše narodne sreće. Do koji dan obnovit ćemo jednu još tužniju obljetnicu, obljetnicu rapalskog ugovora.

Neka bude to dan najsvetijih zavjeta i žarkih obećanja našim dragima u Zadru i Lastovu, u Istri i za-

robljenim krajevima Slovenije, da ih ne ćemo nikada zaboraviti niti mirovati, dok ih ne otkupimo i pritisnemo opet svojim grudima. Apel „Jugoslavenske Matice“ je bolni i očajni njihov krik, koji nas ne smije ostaviti hladne,

ravnodušne duše. Svaki rad, svaka žrtva bit će njima utjeha i poticaj na ustrajnost u nacionalnoj svijesti.

Šibenik sutra pomišlja na tužni 6. studenoga 1918., ali i ako sada u slobodi, ne može da bude potpuno sretan, dok ne vidi svu zarobljenu braću slobodnu i sjedinjenu u miloj Jugoslaviji.

Poslanici Pučke Stranke na obranu časti, slobode i prava naših težaka. — Dr. Korošec i dr. Dulibić kod ministra Pribičevića. — Ministar žali postupak vlasti, obećaje strogo postupati proti krivcima.

(Posebna vijest „Narodne Straže“).

BEOGRAD, 3. studenoga. Naš parlamentarni Klub Pučke stranke dobio je opširan brzojavni izvještaj od Predsjedništva Kluba Pučke Stranke u Šibeniku o događajima, što su se zbili na Sve Svete: o zabrani skupštine, o manifestaciji naših težaka, o brutalnom rastjeravanju manifestanata, o nelijepom postupku redarstva i oružništva, osobito šefa policije gosp. Botice, s našim narodom i onim nekim napušnjima. Već danas odmah nakon dobivenog ovog brzojavnog izvještaja pošli su osobno sam predsjednik Jugoslavenskog Kluba dr. Korošec s nar. poslanikom drom Dulibićem k ministru policije Pribičeviću. O svemu su ga ovome izvjestili, te najoštrije prosvjedovali protiv brutalnog, a nimalo opravdanog, postupka redarstva i oružništva s našim narodom. Osobito su istakli krivnju šefa policije g. Botice. Naši poslanici su tražili, da se našem tamošnjem teško uvrijeđenom i ogorčenom narodu dade zadovoljština i kazni krivce činovnike, koji su sve te drakonske mjere poduzeli i bili na čelu onom nasilnom rastjeravanju mirnih manifestanata. Ministar je izjavio, da će strogo postupati proti krivim javnim organima. Požalio je onakav postupak svojih javnih organa.

Intervencija poslanika Pučke Stranke proti trošarini na vino i krnjoj izmjeni našega novca.

(Posebna vijest „Narodne Straže“).

BEOGRAD, 3. studenoga. Naši poslanici dr. Korošec i dr. Dulibić danas su posjetili i Ministra financija, kod kojega su intervenirali radi trošarine na vino. Upozorili su ga na teško stanje naših tamošnjih prezaduženih težaka, kao i na sve porazne posljedice, kad se iznimno za te krajeve ne bi ukinula ova visoka trošarina na vino ili barem utjeravala prema odredbi privremenog zakona o trošarini. Istakli su naime, da se prema odredbi privremenog zakona o trošarini ima plaćati trošarina samo pri uvozu vina u mjesta podložna trošarini. Tom prigodom izvjestili su istog Ministra o naredbi Delegata financija u Splitu, da se pri konačnoj izmjeni novca strankama zadržu u ime neke ratne dobiti 40% od 1914. god. pa unaprijed. Prikazali su mu, kako bi tim bili silno oštećeni i pogođeni naši težaci i privrednici. Ministar je obećao i jednu i drugu stvar raspitati i urediti.

O šibenskoj carinarnici.

(Odgovor Ministra financija na upit nar. poslanika dra Dulibića glede udopunjenja nadležnosti šibenske carinarnice.)

Carinarnica u Šibeniku nadležna je, da carini ma koju vrstu robe kao i svaka glavna carinarnica I. reda. Slučaj sa carinjenjem koža, koji je dao povoda Vašemu upitu, naime da je šibenska carinarnica odbila izvršenje jedne uvozne ekspedicije koža kao nenadležna, dogodio se usled toga, što se po važećim propisima uvoz i izvoz stoke i stočnih sirovina može vršiti samo u onim mestima, koja su uvrštena u granične veterinarske stanice. Budući da u vreme, kada se pomenuti slučaj desio. Šibenik nije bio

granična veterinarska stanica, to se ni uvozna ekspedicija pomenutih koža nije mogla izvršiti kod šibenske carinarnice.

Usled traženja jedne interesovane stranke, da se izvoz koža može vršiti i preko šibenske carinarnice, Generalna Direkcija Carina je od gosp. Ministra poljoprivrede i voda izdejstvovala potrebno rješenje od 31. augusta o. g. U. Br. 6219, kojim je Šibenik uvršten u granične veterinarske stanice za uvoz i izvoz stoke i stočnih sirovina, a za vršenje veteri-

narskih poslova na ovoj stanici određen je okružni veterinar u Šibeniku. O tome rešenju obavještena je šibenska carinarnica, koja već po njemu i postupa.

Prema izloženom nema stvarne potrebe, da se radi proširenja delokruga carinjenja šibenska carinarnica podigne na carinarnicu I. reda, jer, kako sam već pre napomenuo, u tome pogledu ne postoji nikakva razlika između carinarnica I. i II. reda. Razlozi pak druge prirode, koji bi govorili u prilog Vašega traženja ne postoje, jer je obim rada šibenske carinarnice vrlo ograničen, pa mi nije moguće da vam izadem ususet, a to naročito zato, što bi podizanje šibenske carinarnice na carinarnicu I. reda bilo skopčano na veće izdatke za službeni personal.

Iza Karlova odlaska.

I ovaj put Karlova je pustolovina, izgleda, sretno svršila. Mi promatrajući naš unutarnji položaj prema događajima u Mađarskoj sada iza odlaska Karlova niz Dunav jasno vidimo, koliko su naši državotvorni krugovi kadri da shvate ozbiljnost događaja, u kojima se nalazila naša država. Dok je čitava naša najšira javnost jednodušno ustala proti restauraciji najgorih krvnika našeg naroda Habsburgovaca, ovi su krugovi pokušavali, da događaje u Mađarskoj izraze u prvom redu u svoje stranačke svrhe i za učvršćenje svoga nasilnoga režima.

Klevetanje i podmićanje Hrvatima, da stoje u savezu sa Karlovom pustolovinom imalo je svrhu, da samo opravda postupanje prema Hrvatima i uvjeri strani svijet, kako su Hrvati nosioci starog režima i vole za vladaoца jednog od zlotvora i začetnika svjetskog rata, negoli člana svoje narodne dinastije. Koliko je to uspjelo državotvornom novinstvu, teško je danas reći. Mi samo mislimo, da strani svijet nekako bolje nazrijava posljedice današnjeg našeg režima i postupanja sa Hrvatima nego mi sami. Drukčije ne možemo tumačiti upravo rapidno padanje naše valute i neuspjeh i našeg unutarnjeg državnog 7%, investicionog zajma i onog vanjskog u Engleskoj, za kojeg je g. Kumanudi kazivao, da je osiguran, kad je polazio iz domovine.

Nadali smo se sa cjelokupnom javnošću, da će dolaskom Kralja i predsjednika vlade u zemlju prilike u tom pravcu krenuti na bolje. No što vidimo? Kroz sama zadnja četiri dana je vrijednost našeg novca i opet skoro za 1/4 pala.

Tragičnost svega ovoga kao da ne vide naši mjerodavni krugovi. Oni prelaze preko svih tih činjenica i javljaju vesele vijesti, kako je izvještena o unutarnjim državnim prilikama i

sama Kruna za današnji režim i koalicijsku. Pribičević pak na upit, zašto se ne pruži prigoda pučanstvu u Bosni, Hercegovini i Dalmaciji preko općinskih izbora da dađe izražaja svojoj volji i bar tim zadovolji, činički odgovara, da to do sada nije bilo moguće, jer je jedan dio Dalmacije bio okupiran, a u Bosni da uopće ni nema općina.

Kad sve ovo uočimo i pomislimo, kakvih posljedica ovakve prilike mogu biti po naš nacionalni i državni razvitak, na čistu smo kao i razuman čovjek, što možemo držati do naših „državotvornih“ krugova, u prvom redu demokrata. Svaki samosvjesni građanin će zauvijek obračunati sa ovakvim ljudima i naći mjesto među onima, kojima moguće nijesu usta puna lijepih riječi za našu narodnu državu, ali su im svakako srca puna ljubavi i nastojanja, da se ona izbavi iz današnjeg beznadnog položaja, u koji ju oni dovedoše svojom strančarskom politikom.

Za naše prognane pomorce.

Nar. poslanik dr. Dulibić prikazao je 27. 10. 1921. upit na Ministra za socijalnu politiku, u kojemu se žali, što dalmatinski pomorci, koji su bili na onako nepravdan i nečovječan način prognani iz službe u Trstu, ne samo još nijesu dobili nikakve zadovoljštine, niti naknade, koja im pripada, nego nijesu im bili povraćeni ni oni znatni iznosi, što su naši pomorci bili prisiljeni, da tekom službe uplaćuju u razne fondove.

U upitu se prilaže popis pomoraca iz malenog sela Zablaca i svota, što su oni uplatili. Tu su navedena imena 58 pomoraca iz Zablaca, koji su uplatili skoro 100.000 talijanskih lira u zadrugu „Garibaldi“, u fond osiguranja, u fond mornarskog Doma i t. d. Poštenje talijanskih vlasti i upravitelja parobrodarskih društava zahtijevalo je, da se pomorcima barem to povratni. Međutim dosada nije ništa bilo učinjeno. Interpelant ističe dalje, da se ovdje radi o bijednim radnicima, koji su ostali bez zarade zbog međunarodno-političkih prilika, jer su htjeli da ostanu vjerni svome narodu i državi. Stoga je država dužna, da se svim silama za njih zauzme i da im pomogne da dodu do svojih krvavo stečenih prava. Na koncu se pita ministra, da li je što poduzeo i što misli poduzeti u sporazumu sa ministarstvom spoljnih posala, da se dađe zadovoljština našim pomorcima, da im se šteta nadoknadi, a osobito, da im se povrate one znatne svote, što su oni neduzno uplatili u razne zadruge i fondove.

Za potpunu izmjenju našega novca.

Konačne izmjene našeg novca još nema, a već je prećutu vrlo crni glasovi.

Doznajemo naime, da se ovih dana održala nekakva anketa na Pokrajinskoj Upravi u Splitu, na kojoj da je bilo govora o konačnoj izmjeni našega novca. Tom prigodom da je Delegat financija u Splitu g. Bogdanović iznio prijedlog, da se pri izmjeni strankama osim onih 20%, što će se rekao bih svima zadržati, kao što je bilo zadržalo i braći u slobodnom dijelu, obustaviti još 40%, u ime nekog rataopora poreza čak tamo od 1914., pa na prijed.

Mi ne znamo, kako uopće nekim ljudima na položaju, pa bio to i g. Bogdanović, da se valjda dodvora Vladi u Beogradu, mogu uopće doći na pamet ovakvi čudni prijedlozi, koji

bi silne štete donijeli ovim našim i onako propalim krajevima!

U koliko čujemo, toj anketi je prisustvovala i poglavar Šibenika dr. Perović. Nadamo se, da će biti bar on, koji dobro poznaje naše javno stanje i teške ekonomske prilike, upozoriti sve tu prisutne na teške posljedice, što bi ih po ove naše krajeve imala ta nova očito nepravdna odredba te odrešito ustao proti tom prijedlogu.

Ovom novom tako neugodnom iznenadenju se nijesmo ni u snu nadali. Čovjek mora doći do uvjerenja, da je nekim ljudima upravo stalo do osiromašenja i potpunog ekonomskog uništenja ovih naših krajeva. Zato smo odmah brzojavno u ime stranke prosvjedovali proti tome na Ministarstvo financija u Beogradu. Brzojavno smo istodobno zamolili i našeg nar. poslanika dra Dulibića, da uloži sav svoj upliv, da tu novu tešku nepravdu spriječi. Kako vidimo iz današnjeg

našeg brzojava iz Beograda, naši poslanici dr. Korošec i dr. Dulibić već su kod Vlade proti tome posredovali i prosvjedovali. Svaka im čast i hvala!

Prekarno je naše stanje, i što se tiče pojedinaca i što se tiče uopće zapuštenosti, zastoja prometa, industrije i trgovine u ovim našim tek oslobođenim krajevima. Molimo zato našu Vladu, da to već jednom uvidi; pak nas poštedi s ovakvim tako čestim i vrlo neugodnim nametima i iznenadenjima. Zadnji je za to čas.

Mi tražimo od naše Vlade u ime svega naroda ovih osiromašenih i ispucaenih krajeva, da nam se što prije provede potpuna izmjena našeg novca uz relaciju 1—4 za sve svote i za sve novčanice! To traži, to očekuje, to zahtijeva ovaj dobri i prokušani narod protiv tolikih kašnjenja, patnja, progona, nasilja, što ih je nadčovječnom strpljivošću i ustrajnošću morao izdržati za vrijeme teške tuđinske okupacije!

1. STUDENOGA U ŠIBENIKU.

Kako smo javili u prošiom broju našeg lista, veliko je nezadovoljstvo i uzbuđenje vladalo među svim našim vinogradarima grada i okolice radi nove nepravdne dače na vino.

U prošlu nedjelju su stoga članovi uprave svih mjesnih Zemljoradničkih Zadruga i Kotarske Gospodarske Zadruga održali pouzdan sastanak, da odluče, što im je činiti proti ovom novom nametu. Sastavili su skupni brzojavni prosvjed, koji će poslati Vladi u Beograd, i zaključili, da na Sve Svete, u utorku, održe javnu skupštinu svih težaka i vinogradara grada i okolice. Na njoj su htjeli narodu kazati, o čemu se radi, prikazati mu sve teške posljedice tog nameta, pročitati i odglasati sastavljeni brzojavni prosvjed na Vladu, te tako samo dati oduška svom nezadovoljstvu s ovim trošarinom na vino, koje je jedini proizvod našem težaku u ovim krajevima.

Istog dana naši najugledniji vinogradari, koji su bili najbolje jamstvo, da će se skupština baviti samo interesima naših vinogradara i ne će biti izrabljena u nikakve strančke svrhe potpisaoše prijavu za skupštinu Političkoj vlasti. U ponedjeljak Redarstvena vlast javlja sazivačima, da im zabranjuje skupštinu i tu zabranu opravdava vrlo neumjesnim doskočicama.

Ta se zabrana, kako je i razumljivo, vrlo loše primila naših težaka. Oni su je shvatili i primili kao uvredu videći, gdje im se u svojoj demokratskoj, ustavnoj državi, u čijem je Ustavu zajamčeno pravo sastajanja i riječi, ne daje ni toliko slobode, da na javnoj skupštini reku svoju riječ na obranu svojih interesa, dok je štencima redarstva slobodno da drže sastanke i skupštine i drže prijave.

No naš svijesni šibenski težak znao je ipak, da sama sebe predobije, pak je odlučio, da se ustupi i da stvar prijavi svojim poslanicima tražeći od njih, da porade da ga se pošti.

Nije dakle bilo prethodnih dogovora ni za manifestacije, a još manje za demonstracije!

Osvanu 1. studenoga. Svijet izlazi iz kuće. Kad najednom po ulicama grada patroliraju redari sa nataknutim bodovima, a na Poljani ih ima čak na konjima. Svatko se pita u čudu: „Što je to?“ Ove suvišne mjere „opreza“ sa strane drž. redarstva samo su još više podražale i uzrujale i onako već dosta uzrujane naše težake.

U 10 sati, kao što je obično u svečanim danima, razvi se živa šetnja po Poljani. Onomu, koji i malo pozna Šibenik i zna, da u Šibeniku ima dobrih 90% težaka, nije moralo biti

čudno, što je toliko svijeta na Poljani, i to baš težaka.

Najednom nahrpe redari i počese na brutalan način goniti mirni narod s Poljane. Uvrijeđeni tim našim težaci na taj ničem opravdani postupak redarstva reagiraoš poklicima Kralju, Državi i Vojsci. Onima pak, koji ih vrijeđaju i tako surovo s njima postupaju klicahu: „Dolje Austrijanci! Dolje silnici!“

Iza ovog prvog incidenta nalet sav svijet, koji se nalazio na Obali, u Glavnoj ulici i gornjem Varošu, priključise se svojoj braći, svrstaše u redove, te u najboljem redu predvođeni jugoslavenskom zastavom nepreglednom povorkom uputiše se gradskim ulicama i predgrađima. Na više je mjesta otpjevana stoječki državna himna, a poklicima Kralju i domovini ni kraja ni konca. Istina je, da je padalo i brojnih povika protiv demokrata i njihovih vođa, proti dru Krstelju, opć. komesaru dru. Rajeviću, jer su naši težaci dobro znali, da su oni sav ovaj službeni aparat aranžirali i svemu ovome krivi.

To rekao bih nije bilo pravo nekim redarima, osobito njihovom šefu gošp. Botici, koji je takve povike drzao protudržavnima. Zato je Redarstvo pokušalo više puta, naravno uvijek nepristojno, da razbije povorku i rastjera manifestante, što im nije uspjelo, jer su težaci sa svojim upravdivljenja vrijednim ponašanjem zasramili redarstvo.

Na „Gradi“ općinski je plaćenik i sluga Mate Bujas stao da vrijeđa mirne manifestante kamenom u ruci te tim i svojim izazovnim poklicima: „Živjela demokratska stranka! Živio dru. Rajević!“ dao prigode incidentu kojom prigodom je redarstvo i oružništvo svojim postupkom prevršilo svaku granicu. Nemilice su stali da tjeraju narod udarajući sabljama, kundacima nevine ljude i prijeteci im božezima. Počeli su čak paliti salve, koji su kod građanstva, osobito kod žena i djece izazvale veliku paniku. Zahvaliti je razboru i pameti težaka, da nije došlo do kakvih teških posljedica.

Ni tu im još nije uspjelo rastjerati manifestante, koji su se opet sastali i došli na Poljanu, gdje ih napokon konjima i svim svojim brojnim službenim aparatom silom rastjeraše.

Tim pretjeranim postupkom naših vlasti, koji će ostaviti trajni duboki i neugodni utisak kod svih nas silno ojađeni i iznenaden naš narod oko podne se mirno razišao i vratio svojim kućama, kad eto opet redara i detektiva po kućama, najvidenijih težaka-

vinogradara, te ih dvanaesticu pozatvaraše.

Ovaj čin šefa policije dra Botice još više je uznemirio ljude i mogao je uroditi teškim posljedicama, da nije uvidavim poglavar dr. Perović, koji se srećom oko podne povratio s puna pozvao vođe Zemljoradničke i Pučke Stranke. Tražio je od njih, da mu zajamče, da se neredi ne će ponoviti. Oni protestiraoše protiv postupka redara i žandara dokazavši, da su neredi počinili sami neki redari i oružnici sa svojim nesposobnim šefom g. Boticom. Zato zatražiše, da u interesu mira i pravde pusti na slobodu sve uapšenike. Dr. Perović shvatio je vrlo dobro, da nije krivnja na narodu, nego na onima, koji su pozvani, da štite i brane red i mir u našem gradu, pak je uvažio sve, što vođe stranaka iznesoše i dao odmah pustiti uapšenike.

Tim je odmah bio uspostavljen i nastao potpuni mir u našem gradu!

Tko je kriv?

Ako je u utorku bilo kakvih nereda u našem gradu, ako je manifestacija naših težaka onako gadno i brutalno svršila i bila rastjerana, ako su još danas dosta uzrujani i ogorčeni nad onim cijelim postupkom naših vlasti naši težaci, ako je krivo i tendenciozno izviješteno vanjsko novinstvo, ako je redarstvo i oružništvo poduzelo one drakonske mjere i onako brutalno postupalo, ako su uapšeni ona dvanaestorica naših najvidenijih težaka, ako je protuustavno zabranjena skupština, koja je uprav zabrana bila prvi povod i onim mjerama i manifestaciji i svemu onome, što je slijedilo — pitamo mi: tko je svemu tome kriv?

Mi za sve to krivimo i znamo, da su odgovorni naši mjesni demokrati, uz koje nije naš narod, koji bi htjeli na silu imati narod uza se, na silu svuda voditi glavnu riječ, na silu i dalje imati svu vlast u rukama, koji bi na silu htjeli, da nitko ne prigovara, nego da je svatko zadovoljan njihovom lošom i bezglavom politikom i upravom naše države.

Oni, naši demokrati, su nagovorili vlasti, da zabrane našim vinogradarima javnu skupštinu, jer da su ne raspoloženje u narodu izrabili neki protudržavni elementi „u svoje nečiste i zakulisne intrige“, pak da bi mogli doći do teških protudržavnih demonstracija, a zapravo zato, da se na toj skupštini ne očituje ljubav do ove naše države, ali i svijest naših težaka, koji su već davno obračunali s demokratskom strankom, koja ih kleveče i prikazuje protudržavnima, a koja ničim nije pokazala smisla, ni skrbi ni ljubavi za njihove potrebe i interese.

Oni su baš zato nagovorili naše vlasti, da poduzmu sve one suvišne mjere opreza, koje su samo uzrujale naše mirne težake. Oni su preko svojih plaćenika, kao i prigodom izbora za mjesno školsko vijeće, izazvali incidente i uvrede prigodom one sjajne i dostojanstvene manifestacije naših težaka (slučaj opć. sluge i plaćenika Mate Bujasa, reč. Mesara).

Oni su naukali šefa policije, da poduzme sve one drakonske mjere. aranžira sve ono redarstvo i oružništvo, na silu rastjera manifestante, naredi onako brutalan i neljep postupak s našim mirnim narodom. O protivnom nas ne može nitko da uvjeri, jer su nam dobro poznati odnošaji između demokratske stranke i njega, kao što su nam poznati i češći žalosni neredi u „Hotel Kosovo“, o kojima u interesu ugleda naših vlasti za danas

Udruženje trgovaca, industrijalaca i obrtnika za sjevernu Dalmaciju u Šibeniku.

Šibenik, 1. novembra 1921.

POZIV!

Pozivlju se gosp. članovi da pristupe na izvanrednu glavnu skupštinu, koja će se obdržavati u nedjelju 20. novembra tek. god. u prostorijama Državnog Doma u 5 sati večer sa sljedećim dnevnim redom:

1. Odobrenje pravilnika u konačnoj formi;
2. Biranje nove uprave prema novom pravilniku;
3. Eventualia.

Predsjednik: Mitoš Šupuk, s. r. Zamj. tajnika: Josip Jadronja, s. r.

Kogalo skladište šivaćih strojeva

SINGER

kao i svih pojedinih dijelova šivaćih strojeva, šivaćih igala i mašinskog ulja.

Prodaja uz gotov novac i obročnu otplatu.

Na svakom je stroju naznačena cijena, koja je ista za cijelu Jugoslaviju.

ANTE FRUA
ŠIBENIK Glavna ulica.

Zastupnik gornje tvrtke za Šibenik i okolice.

Otpremu robe sa stanice Bakar u luku i obratno, te ukrcaj na parobrode preuzima najbrže i najkulantnije

Opravništvo Dalmatie - Bakar

t. j. tt. FOREMPOHER i drug.

Vlastita skladišta brašna, tjestenine
i žitarica

POMORSKA AGENCIJA.

Brzojavi: FOREMPOHER, Bakar Telefon br. 144

Kalendari za 1922. godinu.

Đanica K. 20 — s poštarinom K. 21.60. — Kalendar Srca Isusova i Marijina K. 16. — s poštarinom K. 18. —

Naručuju se kod „Narodne Prosvjete“ Zagreb I., Pošt. pret. 109.

Tko nije član zadruga, neka novac pošalje unaprijed.

NOVI MOLITVENIK.

Izašlo je treće izdanje molitvenika **KRUH NEBESKI**, vezan u platno.

Cijene s poštarinom: 1 komad K. 32.—, 2 kom. K. 63.—, 3 kom. K. 156.—, 10 kom. K. 312.—, 50 kom. K. 1546.—.

Kavana „Istra“.

Javljam cijenjenom općinstvu, vojništvu, te ratnoj mornarici, da danom **1. novembra** o. g. preuzimljam bivšu kavanu „Miramar“, koja je općenito priznata kao najpogodnija za zimsku sezonu, i koju ću opskrbiti sa najfinijim stranim i domaćim likerima, čajem, slatkisima i t. d. Kroz sezonu angažovao sam više zabavnih družina. Držat ću i bogati izbor svih domaćih novina, časopisa, revija, ilustracija. Jamčim za najbolju i najsolidniju posluđu.

Preporučujem se cijenjenom općinstvu

sa šovanjem

Šibenik, 27. X. 1921.

Antun Dominis i dr.

Glavno Zastupstvo tvornica „Sufid“

Karbida, Kalciumcianamida i ostalih

metnih gnojiva za državu S. H. S.

Šišić & Comp.

(Dalmacija)

tvrtka na zahtjev.

Telefon Br.

MODNOM SALONU
MARIJA DUNDIĆ - ŠIBENIK
prispio je veliki izbor **ŠEŠIRA i MODELA** za zimsku sezonu.

KNJIŽARA FILIP BABIĆ - ŠIBENIK
(HRVATSKA KNJIŽARNICA - ZADAR)

Novo moderno uređen i povećan posao. — Potpuno skladište Jugoslav. knjiga. — Veliki sortiment knjiga stranih jezika. — Tvorničko skladište papira uz najjeftinije cijene. — Sav pribor za urede, općine i škole. — Skladište školskih knjiga. — Prima pretplate na stručne i periodične časopiše svakog jezika i struke. — Muzikalije svake vrsti. — Pribor za pisaće strojeve Stenzil i Karbon-papiri.

Otprema brza i točna a cijene jeftine. — Solidna posluga.

P. N. Svećenicima, Crkvinarstvima i Trgovcima javljam, da izrađujem iz prvog pčelinjeg voska svijeće u svim veličinama, koje se ne krive, ne kaplju, ne dime i ne udaraju patvorinom.

Svaku kolikoću pčelinjeg voska i meda kupujem.

U zamjenu svijeća primam okapine.

==== Cijene umjerene! ====

Vlasnik

Odlikovane Tvornice voštanih svijeća

Vladimir Rulić - Šibenik.

Šibarska banka d. d.

Šibenik.

Brzojavni naslov: Gospobanka

Telefon br. 16.

ubljana.

ur, Sarajevo, Sombor, Split.

skom bankom d. d. u Zagrebu i njenom podružnicom u Karlovcu, om d. d. u Novom Sadu.

sa afilijacijama R. 50.000.000.

dira vrijednosne papire, kupuje i prodaje valute i devize, prima uloške sve bankovne i burzovne transakcije uz najpovoljnije uvjete.